

Warszawa, 7 maja 2020 r.

PZPB/JS/35/2020

Szanowny Pan

Jacek Sasin

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Aktywów Państwowych

Szanowna Pani

Jadwiga Emilewicz

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Rozwoju

Szanowna Pani Premier, Szanowny Panie Premierze,

wobec docierających do nas jako organizacji reprezentującej przedsiębiorców rynku budowlanego, w tym energetycznego oraz ochrony środowiska - generujących ponad 50 mld zł PKB rocznie - licznych sygnałów o kwestionowaniu przez inwestorów będących spółkami albo innymi podmiotami z udziałem Skarbu Państwa („Inwestorzy”) okoliczności wystąpienia w Polsce i w Europie epidemii wirusa SARS-CoV-2 („Epidemia”) jako przypadku działania Siły Wyższej, zwracamy Państwa uwagę i prosimy o podjęcie działań, których efektem byłoby zrównoważenie pozycji stron wobec obiektywnych dla wszystkich zjawisk zewnętrznych.

Brak przywrócenia równowagi prawnej i współmiernego rozkładu ryzyka podczas realizacji inwestycji w okolicznościach narastania zagrożenia epidemiologicznego oraz jego obecnych i dalszych, odłożonych w czasie skutków, będzie długofalowo rzutował na potencjał rozwojowy przedsiębiorstw.

Uzasadnienie

- 1) Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw przewiduje szczególne uregulowania dotyczące umów w sprawie zamówienia publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Ustawa ta wprowadziła m.in. możliwość zmiany umowy w sytuacji, gdy Zamawiający w uzgodnieniu z Wykonawcą ustali, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy. Wzajemne ustalenia w szczególności mogą dotyczyć zmiany terminu wykonania umowy lub jej części, czasowego zawieszenia wykonywania umowy lub jej części, zmiany sposobu wykonywania umowy lub zmiany zakresu wzajemnych świadczeń. Ponadto powyższa regulacja ustawowa

wprowadziła ograniczenia w zakresie odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w przypadku zaistnienia zmian umowy o zamówienie publiczne wywołanych koniecznością przewidzianą mocą tej ustawy. Jakkolwiek nie są to rozwiązania idealne – brakuje chociażby obowiązku zmiany umowy o zamówienie publicznej wobec wystąpienia Epidemii, to jednak wyznaczają kierunek uelastyczenia relacji kontraktowych/

- 2) Poza sferą zamówień publicznych, obserwujemy jednak znaczny zakres stosunków nie objętych powyższymi regulacjami ustawowymi. Brak stosowania przepisów PZP do szeregu zamówień udzielanych przez spółki Skarbu Państwa powoduje brak możliwości odnoszenia się do powyższych regulacji ustawowych w rozmowach z Inwestorami, którzy są de facto inwestorami publicznymi. Nie ma przy tym podstaw, aby to samo zjawisko epidemii, na tym samym obszarze, było interpretowane przez inwestorów odmiennie w zależności od rodzaju kontraktu (źródła finansowania).
- 3) Fakt występowania Siły Wyższej wywołanej Epidemią nie powinien podlegać kwestionowaniu, skoro znalazł on swoje odzwierciedlenie w akcie rangi ustawowej i legł u podstaw uregulowań szczególnych w odniesieniu do zamawiających działających w reżimie prawa zamówień publicznych. Niestety, mimo szeregu niedawnych działań ustawodawczych, a także działań administracji publicznej, niektórzy Inwestorzy kwestionują zaistniałą sytuację jako przypadek Siły Wyższej, odrzucając jednocześnie powiadomienia wykonawców w tym zakresie.
- 4) W ocenie PZPB okoliczności, które należy rozpatrywać jako skutki Epidemii, a których charakteru, przebiegu i skutków nie można obecnie dokładnie przewidzieć, spełniają w całej rozciągłości kryteria Siły Wyższej, zarówno w rozumieniu orzecznictwa jak i w rozumieniu kontraktowym (tam, gdzie umowa zawierała postanowienia dotyczące Siły Wyższej).
- 5) Uważamy, że nie ulega wątpliwości, że Epidemia jest zdarzeniem czy też okolicznością zewnętrzną, niezależną od stron umów, niemożliwą do przewidzenia, której skutkom nie można zapobiec. Wobec tego, Epidemia oraz jej obecne i przyszłe skutki nie powinny być kwestionowane jako działanie Siły Wyższej przez żadnego z uczestników obrotu gospodarczego.

Przedmiot ustaleń pomiędzy Inwestorem a wykonawcą powinien ograniczać się do wykazania konkretnych, mierzalnych skutków wystąpienia Siły Wyższej, a nie do dyskusji czy w ogóle obecna sytuacja nosi znamiona Siły Wyższej.

Reasumując powyższe, zwracamy się z wnioskiem jak na wstępie o podjęcie przez Państwa niezbędnych działań, w tym wydanie opinii, czy też rekomendacji dotyczących Inwestorów z udziałem właścicielskim Skarbu Państwa, w zakresie uznawania Epidemii jako przypadku Siły Wyższej.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu

Jan Styliński